

**Gemeente
Rotterdam**

Bezoekadres: Stadhuis Cooolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen:
Telefoon:

Portefeuillehouder: V.P.G. Karremans
Cluster: Stadsontwikkeling
Ons kenmerk: BS20/00147 & 21bb009490
Uw kenmerk: 20bb1435

Datum: 12 juli 2022

Betreeft: Motie: Groene Connectie van Oost naar West (20bb1435)

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:

Afdoeningsvoorstel van de motie 'Groene Connectie van Oost naar West' (20bb1435)

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 30 januari 2020 is naar aanleiding van de ontwikkeling Parkhaven door uw raad de motie 'Groene Connectie van Oost naar West' van raadslid Kockelkoren (GL) aangenomen (20bb1435).

De motie roept op:

- Een dubbele groencompensatie na te streven langs de groene connectie van oost naar west tussen Het Park en het Dakpark,
- Daarbij ook de ontbrekende schakel Parksluizencomplex/Drooglever Fortuynplein (oversteek Parkhaven) aan te pakken,
- Om dit buitenruimteproject samen met bewoners, initiatiefnemers van de Groene Connectie en andere stakeholders voor te bereiden, conform het format van de Big 5-projecten 2019-2020;
- Dit projectvoorstel na de Voorjaarsretraite in 2021 voor besluitvorming aan te bieden aan de gemeenteraad. .

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Visie openbare ruimte Rotterdam 2020-2030
- Rotterdam gaat voor Groen
- Wijkagenda Delfshaven
- Urgentiedocument Rotterdams Weerwoord
- Uitvoeringsagenda biodiversiteit

Toelichting:

Met de ontwikkeling van Parkhaven verandert er een iconisch stukje Rotterdam. Ontwikkeling Parkhaven is de aanleiding geweest voor een onderzoek naar de vergroeningskansen tussen 't Park en het Dakpark, de Groene Connectie. De eerste stap in het aanleggen van deze Groene Connectie wordt gezet in het Lloydkwartier en op de Müllerpier. Vanaf de jaren 90 van de vorige eeuw zijn deze voormalige

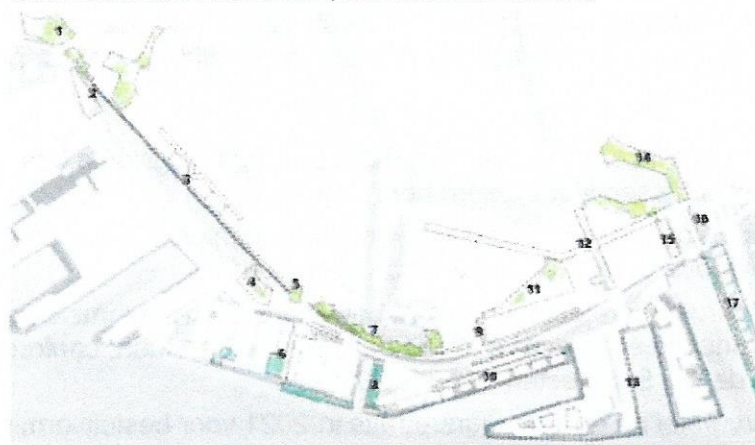
havenpielen, gelegen aan de Maas omgebouwd tot een volwaardige woonwijk. Het sterke stedenbouwkundig plan verwijst naar de voormalige havenactiviteiten. De wijk is zo opgezet dat het water en de haven maximaal voelbaar is. Hoewel er met veel plezier op de pieren gewoond wordt, is er ook commentaar. De pieren zelf worden door bewoners en bezoekers als te stenig en te hard ervaren. Dit heeft geleid tot de opdracht om tot een breed gedragen vergroeningsplan te komen waarbij er vergroend en verzacht kan worden zonder afbreuk te doen aan het stoere haven karakter van de wijk. In deze brief wordt een concreet voorstel gedaan hoe er volgend jaar gestart kan worden met de (planvorming van) de vergroening op de Müller- en Lloydpier.

Inventarisatie vergroeningskansen

Als start van het onderzoek naar vergroeningskansen heeft Bureau Felixx in opdracht van gemeente Rotterdam de vergroeningskansen voor Rotterdam West tussen 't Park en het Dakpark op integrale wijze in beeld gebracht. Daarnaast heeft SO een gesprek gehad met vertegenwoordigers van bewonersgroep 'de Groene Connectie'. In de inventarisatie zijn eveneens de lopende projecten meegenomen zodat er een totaalbeeld ontstaat van de vergroeningskansen, welke zijn verbeeld in de bijlage Groen van Park tot Dakpark. Wat de inventarisatie duidelijk maakt, is dat er verschil kan worden gemaakt voor bewoners in de gebieden waar nog geen projecten gepland staan.

KANSENKAART

VERGROENINGSKANSENKAART (TOTAAL CIRCA 32.000M²)

1. Marconiplein (32.000M ²)
2. Schiehoek (10.000M ²)
3. Schiehoek (10.000M ²)
4. Schiehoek (10.000M ²)
5. Schiehoek (10.000M ²)
6. Schiehoek (10.000M ²)
7. Schiehoek (10.000M ²)
8. Schiehoek (10.000M ²)
9. Schiehoek (10.000M ²)
10. Schiehoek (10.000M ²)
11. Schiehoek (10.000M ²)
12. Schiehoek (10.000M ²)
13. Schiehoek (10.000M ²)
14. Schiehoek (10.000M ²)
15. Schiehoek (10.000M ²)
16. Schiehoek (10.000M ²)
17. Schiehoek (10.000M ²)
18. Schiehoek (10.000M ²)

Uit gesprekken met de Gebiedscommissie Delfshaven, bewonersgroep 'de Groene Connectie' en binnen de ambtelijke organisatie komen vijf projecten naar voren die op grote schaal groen zouden kunnen toevoegen tussen het Park en Dakpark.

1. Het stenige en door verkeer gedomineerde Marconiplein geldt als dé stadsentree van Rotterdam West. Het Marcoplein is inmiddels opgenomen als project binnen de ambtelijke organisatie.
2. Schiehoek is één van de aandachtsgebieden van bewonersgroep 'de Groene Connectie'. In Schiehoek worden via diverse initiatieven vanuit de wijk en gemeente gewerkt, zo vervangt Stadsbeheer de speeltoestellen in het gebied. Er wordt onderzocht hoe hier werk met werk kan worden gemaakt.
3. Onder de bewoners in het Lloydkwartier en Müllerpier leeft al langer de wens voor meer groen, zo worden er actief geveltuinen aangelegd in het gebied door bewoners. Ook zijn er onlangs schriftelijke vragen gesteld om hittestress tegen te gaan door meer groen toe te voegen aan de wijk.

4. Bewoners zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van de Heemraadsingel, die een belangrijke rol speelt in het leggen van ecologische verbindingen en vergroten van de biodiversiteit. De Heemraadssingel is een lopend project binnen de ambtelijke organisatie.
5. De Middenkous (Historisch Delfshaven) maakt deel uit van de visie 'Historisch Delfshaven' die in samenwerking met bewoners is opgesteld. In november 2020 is dit visietraject afgerond met, o.a. als resultaat een totaalbeeld van de vergroeningsopgave in het gebied. De visie is nog niet vastgesteld. Direct gelegen aan de Westzeedijk geldt de Middenkous nu als ontbrekende schakel in de Groene Connectie. Deze visie is nog niet vastgesteld, maar is wel opgenomen op de lange termijn investeringsplanning (LTIP). Hoewel er geen status ontleend kan worden aan de LTIP, blijft het project op deze manier wel in beeld.

Parksluizencomplex en Droogleever Fortuynplein

In dezelfde raadsvergadering heeft uw raad de motie 'Wijs me de weg' ingediend door P.J.P. Lansink-Bastemeijer (VVD) en D.A. van Groningen (VVD) aangenomen (20bb1420). Deze motie roept ons op onderzoek te doen naar mogelijkheden tot herinrichting van het Droogleever Fortuynplein en de gemeenteraad scenario's voor te leggen hoe het plein kan bijdragen aan de verdere ontsluiting van het gebied maar ook de beleving van en aansluiting op het gebied. Bij het opstellen van de gevraagde scenario's wordt de mogelijke toevoeging van een langzaamverkeersverbinding ten zuiden van het Parksluizencomplex meegenomen. We verwachten de afdoening van deze motie u binnenkort te kunnen sturen.

Participatie

De bewonersgroep 'de Groene Connectie' is betrokken geweest bij het opstellen van bijlage 'Groen van Park tot Dakpark'. Op 29 april 2021 is de inventarisatie 'Groen van Park tot Dakpark' besproken in de gebiedscommissie Delfshaven waarbij ook bewonersgroep 'de Groene Connectie' aanwezig was. De gebiedscommissie heeft een uitvraag gedaan onder bewoners via social media in Delfshaven waar zij kansen zien voor vergroening tussen het Park en Dakpark. De input van bewoners is (afhankelijk van de maat en schaal) deels opgenomen in dit voorstel en hebben geresulteerd in kleinschalige buitenruimte projecten.

Eerste stap naar een Groene Connectie

Onder het motto 'starten waar energie is' stelt het college voor om in januari 2022 te starten met de voorbereidende werkzaamheden voor een vergroeningsplan op de Müller- en Lloydpier. In de periode februari/maart 2022 kan er gestart worden met een participatief proces met bewoners, bijvoorbeeld een wandeling door het gebied om beelden en wensen op te halen. Door te starten in 2022 stellen we de uitvoering van het vergroeningsplan gelijk aan de ontwikkeling Parkhaven, waarvan de start bouw gepland staat op eind 2023.

Bewoners op de Müller en Lloydpier zijn al actief in het aanleggen van (XL) geveltuinen, de gemeente ondersteunt deze initiatieven. Ook denken bewoners actief na over grootschalige vergroening van de pieren, deze ideeën worden meegenomen in het hier voorgestelde vergroeningsplan. Bewoners zijn dus enthousiast om bij te dragen aan- en mee te denken over de toekomst van de Lloyd- en Mullerpier. Een

traject waarbij bewoners actief worden betrokken is daarmee een logische keus en in de geest van 'Wijk aan Zet': we gaan vergroenen, 'hoe we dat doen is aan de bewoners'. Door middel van een klankbordgroep worden de bewoners actief betrokken in de ontwikkeling van 'hun' pier.

De ambtelijke organisatie heeft in 2022 minimale capaciteit om dit participatietraject te organiseren en faciliteren. Voorstel is om het participatieproces en opstellen van het vergroeningsplan uit te besteden aan een extern bureau die ervaring heeft in Delfshaven. Experts van de gemeente hebben hierbij een begeleidende rol. Eind 2022 kan er gefaseerd gestart worden met het vergroenen van de kades. Zeker voor het planten van bomen op de kades is een planmatige aanpak vereist. Niet alle bewoners zullen zomaar springen om de aanplant van bomen voor hun woningen, daar is een participatieproces voor nodig. Daarnaast zal er goed moeten worden onderzocht waar kabels en leidingen liggen en welke ruimte er in de constructies van de kades is.

In Schiehaven-Noord werkt de gemeente aan een uitbreiding van de kade. In het totale groenplan voor het gebied zal Bureau Felixx een uitspraak doen over het type en sferen groen, de Schiekade wordt hierin meegenomen. Daarnaast wordt in het projectplan Schiehaven-Noord ook gewerkt aan de planvorming. Doelstelling is om daar ook met bewoners het gesprek aan te gaan over vergroening in het (deels geasfalteerde) gebied, zodat er een meer groene leefomgeving ontstaat.

Overzicht ontwikkeltraject

Hieronder een overzicht van het ontwikkeltraject.

Scope van het project:

Doelstelling:

- Het ontwikkelen van een vergroeningsplan voor het Llyodkwartier dat een raamwerk vormt voor de verschillende zelfstandige (bouw)projecten.
- Een verdere uitwerking van het plan voor de kades Mullerpier en Lloydpier, zodat de vergroening van de kades snel kan worden uitgevoerd.

Stappen bij het ontwikkeltraject

1. Planontwikkeling vindt plaats i.s.m. met de klankbordgroep van de bewoners van het gebied en het plan wordt door de gemeentelijke deskundigen getoetst op inhoudelijke, technische en beheerstechnische aspecten.
2. Het plan wordt in de fase van het Voorlopig Ontwerp met de omwonenden en andere belanghebbende besproken.
3. Na de mogelijke planaanpassingen worden de kosten van het definitieve plan berekend en het plan wordt financieel getoetst.
4. Na de ambtelijke vaststelling van het definitief plan wordt het plan met de uitvoeringsplanning en financiële paragraaf aan het bestuur ter vaststelling voorgelegd.

Resultaat:

Plankaart op 1:500

Uitwerking kades op 1.200 (incl. materialisering in Rotterdamse Stijl en doorsnedes)

Lijst met te vergroenen locaties en vierkante meters groen

Planning:

1. Start ontwerptraject: januari, 2022 Eerste klankbordgroep met bewoners in periode februari, maart. Ideeën ophalen bij bewoners, door bijvoorbeeld wandeling in het gebied. Mogelijk ook een eerste schets.
2. Afronding definitief ontwerp: juni 2022
3. Start vergroening kades: Q4 2022 De details van deze uitvoering kan gegeven worden wanneer de kostenraming o.b.v. het uitwerkingsplan gereed is.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De plankosten en het participatietraject zijn opgenomen in de ambtelijke begroting, o.a. via het programma 'Rotterdam gaat voor groen'. Er is een uitvoeringsbudget voor de start vergroening van kades ook vanuit 'Rotterdam gaat voor groen'. De andere planonderdelen worden zal gefaseerd worden uitgevoerd en wordt gefinancierd vanuit bestaande middelen, zoals bewonersinitiatieven, middelen VVE's, IP's en dergelijke.

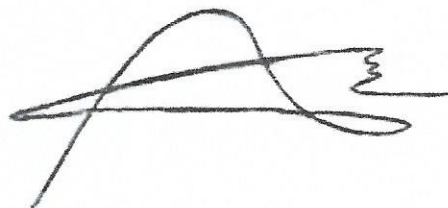
Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

- Groeninventarisatie: Groen van Park tot Dakpark